

ประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

เรื่อง มาตรการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ตามแนวทางเกษตรปลอดภัย
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข รวมถึงมาตรการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามแนวทางเกษตรปลอดภัยตามพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๙) แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง มาตรการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามแนวทางเกษตรปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ผู้ประกอบการผลิตสมุนไพร” หมายความว่า ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน หรือผู้ประกอบการที่เป็นเกษตรกร ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดประเภทผู้ประกอบการ พ.ศ. ๒๕๖๓

“สมุนไพร” หมายความว่า รายชื่อและปริมาณของสมุนไพรที่อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกประกาศ จะให้การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้มีการเพาะปลูก เพาะเลี้ยง หรือแปรรูป หรือการกำหนดพื้นที่ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพาะปลูก เพาะเลี้ยง หรือแปรรูป เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็นตามข้อ ๘ ของประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมผู้ประกอบการ พ.ศ. ๒๕๖๓

“แนวทางเกษตรปลอดภัย” หมายความว่า ระบบการผลิตทางการเกษตรที่ทำให้ผลผลิตมีความปลอดภัยจากสารพิษ หรือการปนเปื้อนของสารเคมี หรือโลหะหนักที่จะมีผลต่อผู้บริโภค การผลิตต้องมีความปลอดภัยทั้งต่อเกษตรกรผู้ผลิต และสิ่งแวดล้อม โดยต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองจากหน่วยตรวจรับรองที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) เกษตรอินทรีย์ ระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เป็นต้น

ข้อ ๔ การขอรับการส่งเสริมและสนับสนุน ผู้ประกอบการผลิตสมุนไพรที่ประสงค์ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุน จะต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ต้องได้รับใบรับรองการแจ้งเป็นผู้ประกอบการผลิตสมุนไพร ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งเป็นผู้ประกอบการ พ.ศ. ๒๕๖๓ แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) เป็นผู้ประกอบการที่ขอรับการส่งเสริมสนับสนุนตามข้อ ๕ ของประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมผู้ประกอบการ พ.ศ. ๒๕๖๓ แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ต้องเป็นกิจกรรมหรือโครงการที่อยู่ภายใต้แผนงานโครงการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมาย ที่กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดทำขึ้น โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

ข้อ ๕ การส่งเสริมและสนับสนุน ให้ดำเนินการตามข้อ ๗ ของประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการส่งเสริมผู้ประกอบการ พ.ศ. ๒๕๖๓ แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และตามแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๖ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้รักษาการ และมีอำนาจในการวินิจฉัยชี้ขาด การปฏิบัติตามประกาศนี้ คำวินิจฉัยให้เป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

อนุทิน ชาญวีรกูล

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

แนบท้ายประกาศคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

เรื่อง มาตรการส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบสมุนไพร

เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตามแนวทางเกษตรปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๖๕

แนวทางการส่งเสริมการผลิตสมุนไพรของหน่วยงานในคณะกรรมการวัตถุดิบสมุนไพรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้าน	การดำเนินงาน	หน่วยงาน
๑. ด้านการวางแผนการผลิต	๑.๑ การสนับสนุนข้อมูลแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับการปลูกสมุนไพร	- กรมพัฒนาที่ดิน - สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)
	๑.๒ การสนับสนุนข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกร พื้นที่ปลูก และการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน	- กรมส่งเสริมการเกษตร
๒. ด้านการผลิต	๒.๑ การส่งเสริมการใช้สมุนไพรพันธุ์ดี สายพันธุ์ที่มีคุณภาพ มีศักยภาพสูง เพื่อให้ผลผลิตตรงตามความต้องการของตลาด	- กรมวิชาการเกษตร - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมป่าไม้ - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	๒.๒ การส่งเสริมให้มีแหล่งรวบรวมและจำหน่ายพันธุ์สมุนไพรเพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงง่าย ได้พันธุ์ดี ตามความต้องการของตลาด	- กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมวิชาการเกษตร - กรมป่าไม้ - องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	๒.๓ การให้คำแนะนำการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การแปรรูปสมุนไพร และจัดทำเอกสารคู่มือการปลูกสมุนไพรเพื่อเผยแพร่ให้กับผู้ประกอบการผลิตสมุนไพร	- กรมวิชาการเกษตร - กรมส่งเสริมการเกษตร - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมพัฒนาที่ดิน - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) - กรมป่าไม้ - สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	๒.๔ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนากระบวนการผลิต การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปสมุนไพร	- กรมวิชาการเกษตร - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๓. ด้านมาตรฐานคุณภาพการผลิต	๓.๑ การจัดทำแนวทางการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับการปลูกพืชสมุนไพรรายชนิด (Good Agricultural Practices : GAP)	- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) - กรมวิชาการเกษตร - กรมป่าไม้

<p>๓. ด้านมาตรฐานคุณภาพการผลิต (ต่อ)</p>	<p>๓.๒ การให้คำแนะนำ คำปรึกษาและการตรวจรับรองมาตรฐานคุณภาพการผลิตพืชสมุนไพร (GAP/อินทรีย์/PGS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมวิชาการเกษตร
<p>๔. ด้านการสร้าง ความเข้มแข็งของ ผู้ประกอบการและ การตลาดสมุนไพร</p>	<p>๔.๑ การส่งเสริมและการอนุรักษ์ การผลิตพืชสมุนไพรอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น หายาก เพื่อผลิตเป็นสินค้าสำคัญ ทางเศรษฐกิจของชุมชน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมป่าไม้ - กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช - องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ - กรมวิชาการเกษตร - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	<p>๔.๒ การส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่ม ผู้ประกอบการผลิตสมุนไพร ตามความพร้อม และสมัครใจ เพื่อให้เกิดการพัฒนา และการบริหารจัดการด้านการผลิต และการตลาดอย่างเป็นระบบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กรมพัฒนาที่ดิน - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	<p>๔.๓ การส่งเสริมการใช้ตลาดกลางวัตถุดิบ สมุนไพร และตลาดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายวัตถุดิบสมุนไพร ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และราคาเป็นธรรม ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ - องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร - สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
<p>๕. ด้านการวิจัยพัฒนา</p>	<p>๕.๑ การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม สมุนไพรในด้านการผลิต การแปรรูป และ การนำไปใช้ประโยชน์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมวิชาการเกษตร - สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) - สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง - กรมป่าไม้ - สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี - สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
	<p>๕.๒ การพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตพืชสมุนไพร เพื่อเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศของ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมพัฒนาที่ดิน - สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) - กรมป่าไม้ - กรมวิชาการเกษตร